

ČAROBAN MEDITERANSKI VRT

blizu rijeke Cetine

Malo mjesto Gala 36 kilometara je udaljeno od Splita i 7 od Sinja. Iznad njega, na jednom proplanku, smjestila se Vila Gala. Vlasnici Ante i Mina bračni su par koji je ovdje prije deset godina počeo graditi kamenu kuću, a s vremenom uz nju je nastajao i rajski vrt koji se prostire na 4500 m²

TEKST **MARIJANA GALOVIĆ** FOTO **ILIJA VESELICA**

Villa Gala sagrađena je u mjestu Gala, 36 kilometara udaljenom od Splita i sedam od Sinja, a nalazi se na lijevoj obali rijeke Cetine. Na ulazu u ovo "malo mjesto" nalazi se izvor Kosinac, koji ledeno hladnom i pitkom vodom napaja velik dio Dalmatinske zagore, sve do Dugopolja. Na izlazu iz mjesta ispod crkve Svih Svetih izvire potok Krenica. Ti izvori ne presušuju ni za najvećih ljetnih suša. Iznad sela Gala, na jednom proplanaku, smjestila se Villa Gala. Vlasnici Ante i Mina braćni su par koji je prije deset godina ovdje, na Antinoj djedovini, počeo graditi kamenu kuću u dalmatinskom stilu.

- Ja sam inače rođena Zagrepčanka, ali suprug i ja smo odlučili preseliti u Galu nakon dugog niza godina provedenih u gradu. Naše kćeri Iva i Anna školuju se u inozemstvu pa su mama i tata odlučili svoj zasluženi mir pronaći na najljepšem mjestu pod suncem, podno planine Kamešnice - sa smiješkom nam priča vlasnica Mina.

Sama kuća uređena je u mediteranskom stilu, a ono zbog čega smo mi posjetili ovo divno imanje njihov je prekrasni, gotovo rajski mediteranski vrt. Pitamo vlasnike koje biljke rastu u vrtu.

- U vrtu je zasađeno više vrsta različitog bilja, uglavnom mediteranskog. S obzirom na položaj vrta i okućnice, koji su okrenuti

Na okućnici se izmjenjuju različite zone: tu su masline ispod i iznad bunara, zatim mnogi cvjetnjaci, lavanda i ružmarin oko bazena, povrtnjak, voćnjak, sukulentni...

ATRAKTIVNA VRSTA U vrtu se nalaze tri, a na prilazu kući više čempresa vrste "totem" koji sežu sedam metara u visinu i svojom gracioznošću i ljepotom cijelom vrtu daju poseban štih

jugu i okupani suncem od njegova izlaska do zalaska, u vrtu uspijevaju i osjetljivije biljke, kao što su palme, oleandri i agave, pa se čak i beru masline sa stabala koja su posadena oko kuće - kaže vlasnica Mina i ističe da joj je vrt najljepši u jednom posebnom periodu.

- Nama je vrt najljepši kad cvate lavanda, to je zaista poseban prizor... Prilaz kući obrubljuju čempresi vrste 'totem'. Oni su još mali, ali će narasti. U vrtu su prije pet godina posadena tri takva čempresa, koja danas sežu sedam metara u visinu i svojom gracioznošću i ljepotom cijelom vrtu daju

poseban mediteranski štih. Od proljeća do kasne jeseni vrtom se širi miris zumbula, jorgovana, ruža, jasmina, lavande, smilja, kadulje, ružmarina... - nabraja vlasnica i dodaje da okućnicu krasi i brojne vrste kaktusa i sukulenata.

- Oni se zimi ipak moraju skloniti od niskih temperatura i mraza. Svakih desetak godina padne i malo snijega, što kaktusi nikako ne trpe... - smiju se Ante i Mina.

Na zemljištu je zasađen i povrtnjak u kojem vlasnici uz malu pomoć prijatelja uzgajaju rajčice, krastavce, dinje, papriku, mahune, krumpir, razne salate i nezaobi-

laznu blitvu.

- Mladi je voćnjak također počeo radati plodove, pa tako ove godine beremo prve trešnje, višnje, a naći će se i koji badem. Cjelokupnu okućnicu, kao i vrt, povrtnjak i voćnjak osmislio je Ante, uz pomoć i stručne savjete naše prijateljice Senke iz Vrtnog centra Jadro u Splitu - ponosno priča Mina.

Dok šetamo ovim rajskim vrtom, ispred nas se izmjenjuju brojne zone. Čini se kao da svaki kutak ima neku novu priču, tu su masline ispod nadstrešnice te ispod i iznad bunara, zatim brojni cvjetnjaci, lavanda i ružmarin oko bazena, povrtnjak, voćnjak... Zanima nas je li održavanje okućnice od 4500 m² zahtjevno i koliko vremena vlasnici provode u održavanju vrta.

- U vrtu je razvedeno automatsko navodnjavanje, a svakoga dana vrtu posvećujemo barem tri sata pažnje. Samo zimi, od

studenog do veljače, vrt spava svoj zimski san - priča nam Ante, a nas zanima kako je nastao ovaj divan vrt, je li rađen odjednom ili je nastajao u nekim fazama.

- Kuća se gradila godinama, a tako je malo-pomalo nastajao i vrt. Neke su se biljke s vremenom i osušile ili ih je zima pokosila, ali većina je opstala, a vrt često dopunjavamo nekim novim vrstama biljaka koje kupujemo, uberemo u prirodi ili 'ukrademo' iz vrtova svojih susjeda i prijatelja. Narod, naime, kaže da te 'ukradene' biljke uspijevaju najbolje - smije se Ante.

U donjoj kaskadi ostavljen je samo travnjak jer se tu često zaigra na balote.

- Mina je naučila dobro igrati balote i u pravilu sa svojom ekipom najčešće pobjeđuje mene i moj tim luzera - kroz smijeh nam pričava Ante.

Inače, pravi je gazda kuće i vrta mačak Žučo, kojega vjerno prati i stalno mu popušta bijela terijerka Viksi. Dok šetamo ovim idiličnim imanjem, pitamo vlasnike da nam za kraj izdvoje pet riječi kojima bi opisali svoj vrt.

- Sunce, miris, Mediteran, panorama i mir - složili su se Mina i Ante. Osim za život, domaćini za vrijeme ljetnog perioda kuću koriste i za najam. Tada su smješteni u svom malom ljetnikovcu pored, te su za vrijeme boravka gostiju na raspolaganju u svakom trenutku.

"Vrt često dopunjavamo novim biljnim vrstama koje kupimo, uberemo u prirodi ili 'ukrademo' od susjeda i prijatelja. Narod, naime, kaže da te 'ukradene' biljke uspijevaju najbolje", smiju se vlasnici

